

(c) MacGregor/John Harwood Hick says, "To reveal is to unfold or to unveil or even to unwrap."

(Choose the correct option)

মেক্‌গ্ৰেগৰ/জন হাৰউদ হিকে কয়, "প্ৰত্যাদেশ বা প্ৰকাশিত হোৱাৰ অৰ্থ হ'ল উন্মোচিত হোৱা বা প্ৰকট হোৱা বা স্পষ্ট হোৱা।"

(সঠিক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(d) From which Greek origin, the English word 'soul' has been derived?

কোনটো গ্ৰীকমূলীয় শব্দৰ পৰা ইংৰাজী 'soul' শব্দটো আহিছে?

(e) Who is the writer of the book, *The Idea of the Holy*?

The Idea of the Holy গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

(f) Name the philosopher who stated the cosmological argument in the form of causal argument.

বিশ্বতত্ত্ব-বিষয়ক যুক্তিক কাৰ্যকাৰণ যুক্তিৰ আকাৰত আলোচনা কৰা দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(g) Saint Anselm was the first advocate of cosmological argument/ontological argument.

(Choose the correct option)

ছেইণ্ট এনচেলম বিশ্বতত্ত্ব-বিষয়ক যুক্তি/তাত্ত্বিক যুক্তিৰ প্ৰথম সমৰ্থক। (সঠিক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(h) What is the etymological meaning of the Greek word 'telos'?

গ্ৰীক শব্দ 'telos'ৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ কি?

(i) What is the name of the argument for the existence of God which is advocated by Kant first time in a typical form?

কান্তে পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে এক নতুন ৰূপত উপস্থাপন কৰা ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় যুক্তিটোৰ নাম কি?

(j) According to Plato, soul is simple/complex substance.

(Choose the correct option)

প্লেটোৰ মতে, আত্মা সৰল/জটিল দ্ৰব্য।

(সঠিক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(k) Was Benedict De Spinoza a monist or a monotheist?

বেনেডিষ্ট ডি. স্পিনোজা এজন অঈশ্বৰবাদী নে একেশ্বৰবাদী?

(l) "Ditheism is a theory about the nature and number of ultimate reality but not a theory about the nature and number of God." Is the statement true?

'দ্বীশ্বৰবাদ পৰমতত্ত্বৰ প্ৰকৃতি আৰু সংখ্যাসম্বন্ধীয় এক তত্ত্ব বা মতবাদহে কিন্তু ই ঈশ্বৰৰ প্ৰকৃতি বা সংখ্যাসম্বন্ধীয় তত্ত্ব নহয়।' এই উক্তিটো সত্যনে?

(m) According to which theory of the relation between God and world, 'God is all and all is God'?

জগত আৰু ঈশ্বৰৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় কোনটো মতবাদৰ মতে 'ঈশ্বৰেই সকলো আৰু সকলোৱে ঈশ্বৰ'?

(n) "Pantheism may be regarded as abstract monism and Panentheism as concrete monism." Is the statement true?

"সৰ্বশেষবাদক অমূৰ্ত অদ্বৈতবাদ আৰু সৰ্বশেষশেষবাদক মূৰ্ত অদ্বৈতবাদ বুলি বিবেচনা কৰিব পাৰি।" উক্তিটো সত্যনে?

(o) Deism/Theism believes in the transcendence of God.

(Choose the correct option)

অতিবত্তী ঈশ্বৰবাদ/ঈশ্বৰবাদে ঈশ্বৰৰ অতিদ্রীয়তাত বিশ্বাস কৰে।
(সঠিক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer any five questions : 2×5=10

যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention any two meanings of faith which are described by Brightman in his book, *A Philosophy of Religion*.

ব্ৰাইটমেনে তেখেতৰ *A Philosophy of Religion* গ্ৰন্থত ব্যাখ্যা কৰা আস্থাৰ যি কোনো দুটা অৰ্থ উল্লেখ কৰা।

(b) What is numinous according to Rudolf Otto?

ৰুডল্ফ অট্ট'ৰ মতে নুমিনাচ (numinous) বা দিব্যানুভূতি কি?

(c) Mention any two arguments for existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্বসম্পৰ্কীয় যি কোনো দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা।

(d) Write the name of two advocates of ontological argument.

তাত্ত্বিক যুক্তিৰ দুজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

(e) What is polytheism?

বহুঈশ্বৰবাদ কাক বোলে?

(f) Write true or false :

সত্য নে অসত্য লিখা :

(i) Ditheism believes in two equal Gods.

দ্বীশ্বৰবাদে দুজন সমান ঈশ্বৰক বিশ্বাস কৰে।

(ii) Ditheism is the belief that two equal principles reign over the world, one good and one evil.

দ্বীশ্বৰবাদ এনে এক বিশ্বাস যিয়ে মানি লয় যে, শূন্য আৰু অশূন্য এই দুই সম-নীতিয়ে জগতত বাজত্ব কৰে।

(g) What do you mean by deism?
অভিব্যক্তি ঈশ্বৰবাদ বুলিলে কি বুজা ?

(h) Analyze the etymological meaning of the word 'Panentheism'.

'Panentheism' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থৰ বিশ্লেষণ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following :
5×4=20

নিম্নলিখিত যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Faith

আস্থা

(b) Idea of the holy

পৰিত্ৰতাৰ ধাৰণা

(c) Ontological argument as a proof for the existence of God

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব প্ৰমাণ হিচাপে তাত্ত্বিক যুক্তি

(d) Criticism of polytheism

বহুঈশ্বৰবাদৰ সমালোচনা

(e) Difference between polytheism and monotheism

বহুঈশ্বৰবাদ আৰু একেশ্বৰবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য

(f) Relation of God and world

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ

(g) Pantheism

সৰ্বেশ্বৰবাদ

(h) Attributes of God

ঈশ্বৰৰ গুণসমূহ

4. Answer any four of the following questions :
10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by conservation of energy? How is immortality of soul through this argument proved?

শক্তিৰ অবিম্বৰতা মানে কি বুজা ? শক্তিৰ অবিম্বৰতাৰ দ্বাৰা আত্মাৰ অমৰত্ব কেনেকৈ প্ৰমাণ কৰিব পাৰি ?

(b) What is revelation? Discuss the role of revelation in religious belief.

দৈৱপ্ৰকাশ মানে কি ? ধৰ্মীয় বিশ্বাসত দৈৱপ্ৰকাশৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the moral argument for the existence of God. Is the argument satisfactory? Give your own reason.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় যুক্তি হিচাপে নৈতিক যুক্তি আলোচনা কৰা। এই যুক্তিটো সন্তোষজনক হয়নে? তোমাৰ নিজৰ যুক্তি আগবঢ়োৱা।

(d) Critically examine teleological argument as a proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটোৰ বিচাৰাত্মক আলোচনা কৰা।

(e) Discuss Descartes' ontological argument for the existence of God.
ঈশ্বৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় ডেকাৰ্টৰ তাত্ত্বিক যুক্তিতো আলোচনা কৰা।

(f) What are the theories of belief in God? Discuss the defects of ditheism.
ঈশ্বৰ বিশ্বাস-সম্পৰ্কীয় মতবাদসমূহ কি কি? দ্বীশ্বৰবাদৰ

দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) What is monotheism? Is the theory philosophically satisfactory? Discuss.
একেশ্বৰবাদ কাক বোলে? এই মতবাদটো দাৰ্শনিক

দৃষ্টিকোণৰ পৰা সন্তোষজনকনে? আলোচনা কৰা।

(h) Discuss deism as a theory of the relation between God and world.
ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে

অভিবৰ্তী ঈশ্বৰবাদ আলোচনা কৰা।

(i) Critically examine pantheism as a theory of the relation between God and world.
ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ

হিচাপে সৰ্বধৰেশ্বৰবাদ মতবাদটো সম্পৰ্কে বিচাৰাত্মক আলোচনা কৰা।

(j) Discuss the criticism of Pantheism.
সৰ্বেশ্বৰবাদৰ সমালোচনা আগবঢ়োৱা।

★★★

2022

PHILOSOPHY

Paper : PHI-RG-6016

(Philosophy of Religion)

(Regular Generic)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer any ten of the following as directed :
1 × 10 = 10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ কৰা :

(a) According to whom, "Our most holy religion is founded on faith, not on reason"?

কাক মতে, "আমাৰ অধিকাংশ পৱিত্ৰ ধৰ্ম আস্থাৰ প্ৰতিষ্ঠিত, বিচাৰ-বুদ্ধিত নহয়"?

(b) Revelation is a real phenomenon—Is it true?

দৈৱপ্ৰকাশ এক বাস্তৱ ঘটনা—এইটো সত্যনে?